

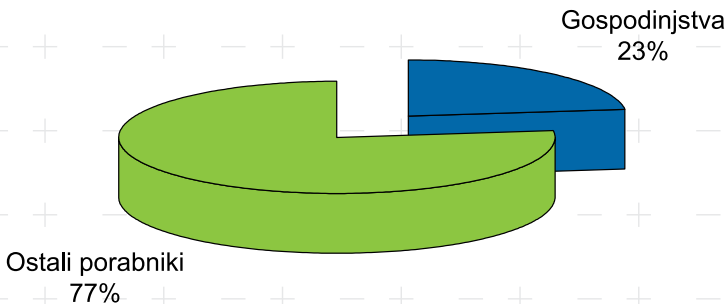
Nasveti za varčno rabo električne energije

Varčuj – Varuj

Varčujem z elektriko – varujem okolje

Ste vedeli, da 684.000 slovenskih gospodinjstev v primerjavi z vsemi ostalimi porabniki letno porabi skoraj četrtno celotne električne energije? Povprečno slovensko gospodinjstvo v 12 mesecih tako poroši približno 4000 kilovatnih ur (kWh) električne energije, poraba pa v zadnjem desetletju vse bolj narašča. Trenutne napovedi kažejo, da bo do leta 2030 poraba električne energije poskočila za polovico, zato se moramo že danes naučiti varčevati z njo.

Odstotkovna porazdelitev porabe električne energije v gospodinjstvu

V družbi Elektro Celje, d.d. razumemo naraščajoče potrebe naših odjemalcev, zato si z vlaganji v energetske učinkovitejše tehnologije prizadevamo povečati delež porabe obnovljivih virov čistejše in okolju prijaznejše energije ter vam svetujemo pri varčnejši porabi električne energije.

K energetske varčnosti pa lahko prispevate tudi vi, saj smo v Elektro Celje posebej za vas zasnovali knjižico preprostih nasvetov za učinkovito varčevanje z elektriko, s katerimi lahko zmanjšate porabo električne energije pri vas doma kar za tretjino in pomagate, da bo naš zeleni planet čistejši, varnejši in bolj zdrav za nas in prihodnje generacije.

$$EE = \text{€}^2$$

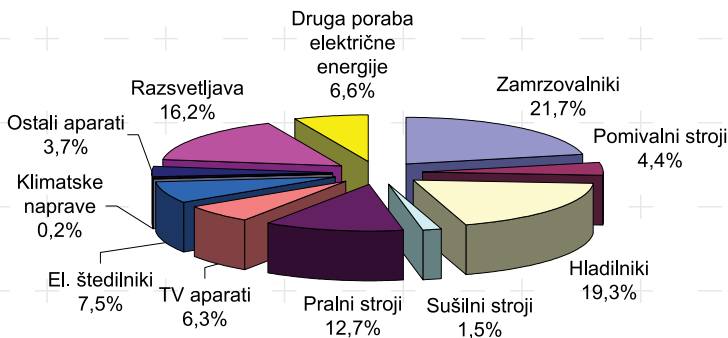
*EE=električna energija

$$E = mc^2$$

Potratni gospodinjški pomočniki

Če se ozremo po gospodinjstvu, vidimo, da smo obkroženi z najrazličnejšimi električnimi napravami. Brez njih si življenja skorajda ne moremo več predstavljati, saj nam občutno lajšajo vsakodnevna opravila. A ti naši pomočniki skupaj z razsvetljavo snedejo dve tretjini vse električne energije v gospodinjstvu, zato smo vam v Elektru Celje pripravili nekaj uporabnih nasvetov, kako gospodinjške pomočnike postaviti na dieto in vseeno uživati njihove prednosti.

Odstotkovna porazdelitev porabe EE v gospodinjstvu glede na vrsto gospodinjških aparatov

Nižji račun za elektriko – polnejši želodčki

Kuhajmo varčneje

Kuhinja je z gospodinjskimi aparati najgosteje naseljen del našega domovanja. S preudarno rabo elektrike je lahko priprava obroka cenejša, obilnejša in celo okusnejša.

Na kaj moramo biti še posebej pozorni?

Z majhnimi spremembami naših kuharskih navad lahko učinkovito zmanjšamo porabo električne energije in izdatno prihranimo:

- Pazimo, da se premer posode in kugalne plošče popolnoma stikata in ujemata. Z vsakim nepotrebnim centimetrom razgaljene plošče nam uide 10% energije.
- Kuhajmo v pokritih posodah, s tem bomo prihranili več kot polovico energije. Najboljša izbira je lonec na pritisk.
- Steklokeramična površina štedilnika v primerjavi z litimi ploščami prihrani do 20% energije.
- Za odtaljevanje in pripravo manjših količin hrane uporabimo mikrovalovno pečico, prihranili bomo od 60 do 80% energije.
- Z odpiranjem vrat pečice izgubimo med peko 20% toplote. Zato je pametno uporabljati elektronsko programirane pečice, saj lahko natančno določimo ustrezno temperaturo toplotne obdelave hrane. Pečico lahko brez skrbi izklopimo 10 do 15 minut pred koncem peke.

Po obroku nekdanje zamudno pomivanje posode prevzamejo naši gospodinjski pomočniki - pomivalni stroji. Pomivalni stroj ob primerni rabi je lahko zelo varčna naprava: vedno ga napolnimo do vrha, po končanem programu pa pustimo, da se posoda posuši v vroči notranjosti. Če je le mogoče, peremo z varčnimi programi in v času cenejše električne energije.

Požrešna hladilnik in zamrzovalnik si skupaj prilastita 41% porabe celotne električne energije v gospodinjstvu. Zato za hladilnik upoštevajmo temperaturni razpon od 4 do 5 stopinj Celzija. Živila se v zamrzovalni skrinji najbolje počutijo pri -18 stopinj Celzija. Z živili ne zapolnjujemo preveč prostora, prav tako po nepotrebnem ne odpiramo vrat hladilnika in zamrzovalnika in skrbimo za redno čiščenje.

Vsaka dodatna nižja stopinja v hladilnikih in zamrzovalnih skrinjah poveča porabo električne energije za 5%!

Žarnicam ni dolgčas, če niso prižgane

V **Elektru Celje** smo se pridružili pobudi Energija.si in vsakemu gospodinjstvu, ki je odjemalec naše električne energije, podarimo varčno sijalko. Ta porabi do 80% manj energije kot klasične žarnice in ima desetkrat daljšo življenjsko dobo. Ker ima klasična žarnica le 10% svetlobni izkoristek, je varčna sijalka primerna za dolgotrajno osvetljevanje prostorov. Morda vas bo 'razsvetlil' tudi podatek, da klasično 100 W žarnico nadomesti pet varčnih žarnic z močjo 20 W. Prihranek je občuten!

Ob tem ne pozabimo na ugašanje luči in redno čiščenje svetlobnih teles, ki nam prihrani 10% električne energije. Odlična izbira so stikala, ki omogočajo nastavitve intenzivnosti svetlobe v prostoru.

Varčne žarnice porabijo do
80% manj energije kot klasične
žarnice!

Razigrani požiralci električne energije

Televizijski in radijski sprejemniki, DVD predvajalniki, telefoni, računalniki, faksi, tiskalniki – seznamu kar ni videti konca – so nujno zlo vsakega gospodinjstva. A nikar jih ne puščajmo v stanju pripravljenosti (stand by), saj vam bodo račun za električno energijo potuhnjeno povišali za 10%.

Računalnik porabi 30% energije za aktivno delovanje, v stanju pripravljenosti pa kar 70%!

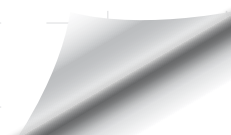
Uporabljajmo preklopne vtičnice, s katerimi ločimo računalnik, faks in tiskalnik od omrežja in preprečimo nepotrebno porabo električne energije. Prav tako v vtičnici ne puščamo neaktivnih polnilcev in adapterjev. Omogočimo našim razdelilcem možnost stikala za vklop in izklop.

»Joj, prijatelj, kdo je pa
tebe v to luknjo zazidal?«

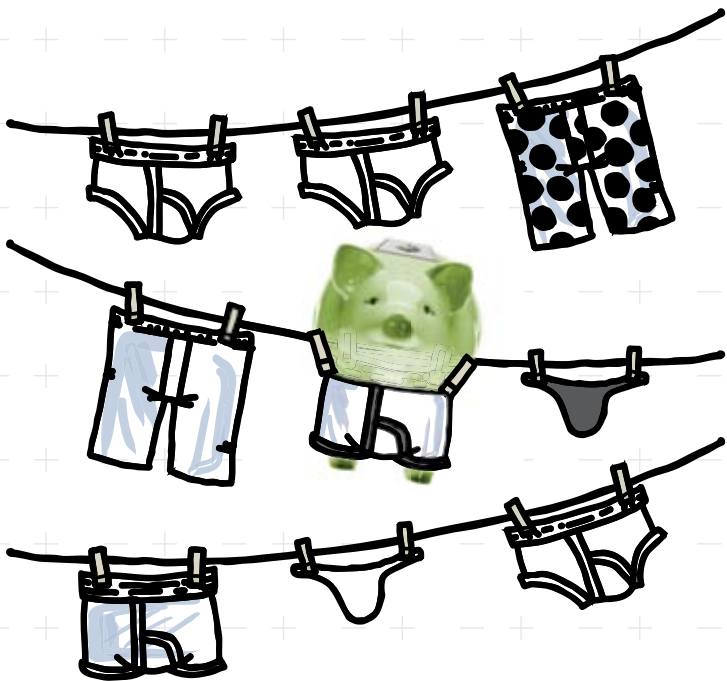
Večji ekran – večja poraba!

Oprano, posušeno in zlikano perilo, da vas ob položnici ne bo zvalo

Pranje in nega perila je ob današnji izbiri oblačil vseh vrst materialov in barv že pravi podvig. Za nameček pa pralni, sušilni in pralno-sušilni stroji porabijo še dobrih 14% vse električne energije v gospodinjstvu. Porabo lahko zmanjšamo z nekaj preprostimi triki:

- Za majhne količine ali malo umazano perilo izberimo krajši oziroma varčni program in nižje temperature. Ne poslužujmo se predpranja, če RES ni potrebno. Perimo v času cenejše električne energije. V sušilnem stroju sušimo le dobro ožeto perilo, s pozornostjo pa lahko razveselimo tudi klasično stojalo za sušenje perila.
- Grelniki likalnikov z močjo 1000 W ali več imajo navadno povečan apetit po električni energiji. Porabo lahko obrzdamo, če z likanjem pričnemo pri nižjih temperaturah in uporabljamo likalnik na paro. Ko nam ostane le še skromen kupček perila, grelnik likalnika izklopimo.

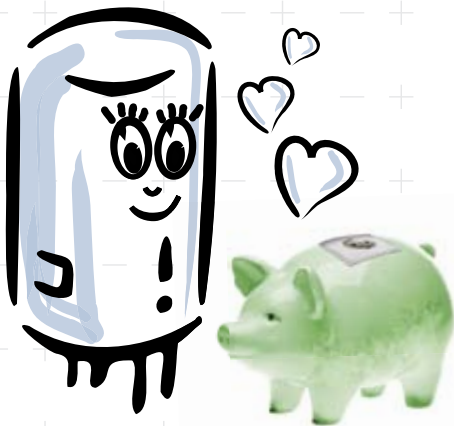

Toplo ali hladno – samo, da ni potratno

Cenejše ogrevanje in ohlajanje prostorov? Vedno topla voda? Sliši se dobro.

Z okolju prijazno toplotno črpalko na električni pogon lahko znižamo stroške ogrevanja od 35 do 60%. Ker takšna toplotna črpalka izrablja obnovljive vire energije, iz okolja brezplačno iztrži od 60 do 80% energije. Poleg tega greje vodo, poleti pa prijetno hladi prostore. »Pa saj imamo za ohlajanje klimatsko napravo!« boste porekli. Že, pa tudi višji račun za električno energijo.

Dobro izolirane električne grelnike vode (bojlerje) namestimo čim bližje pipam. Temperaturo nastavimo od 40 do 60 stopinj Celzija. Vključimo jih v času cenejše električne energije. Slednjo s pridom izkorišča termoakumulacijska peč, ki shrani ceneje proizvedeno toploto, da jo lahko poljubno uporabimo.

Če se odločimo za ogrevanje z varčnimi električnimi radiatorji, bodo stroški nižji kot pri uporabi kurilnega olja.

Uporaba varčnih aparatov prihrani
porabo energije za tretjino!
Višja kot je starost aparata,
višja je poraba energije!

Energijska nalepka – varčna in varna izbira po meri posameznika

Energijska nalepka je v Sloveniji od junija 2002 obvezna oprema vsakega gospodinjskega aparata. Z energijskimi razredi od A do G označuje energijsko učinkovitost posameznega aparata. Razred A označuje energetsko najučinkovitejšo napravo, razred G pa energetsko najmanj učinkovito. Z njimi so označene tudi žarnice in sijalke.

Poleg najpomembnejših podatkov o rabi energije energijska nalepka navaja še izvor in znamko aparata, njegove delovne lastnosti in jakost hrupa, ki ga pri delovanju oddaja. Dodatna okoljska nalepka odlikuje okolju prijaznejše aparate.

	Hladilniki in zamrzovalniki	Pralni stroji	Sušilni stroji	Pomivalni stroji	Pečice	Klimatske naprave
Razred A je učinkovitejši od razreda D vsaj za	39%	30%	24%	27%	33%	14%

Primerjalni prikaz energijske učinkovitosti posameznih gospodinjskih aparatov glede na energijski razred

Hladilnik

Energija

Proizvajalec
Model

Logo
ABC
123

Manjša poraba energije

Večja poraba energije

Poraba energije v kWh/leto
(Na podlagi rezultatov standardnega
merjenja v 24 urah.)

XYZ

Dejanska poraba je odvisna od načina
uporabe aparata in njegove postavitve.

Prostornina hladilnika *l*

Prostornina zamrzovalnika *l*

xyz

xyz

Hrup

(dB(A) re 1 pW)

xz

Ostali podatki so navedeni v prospektu.

SIST EN 153: 2000

Odredba za energijsko označevanje
električnih hladilnikov, zamrzovalnikov in
njihovih kombinacij. Uradni list RS št. xx/01

	Aparat št. 1	Aparat št. 2	Razlika
energijski razred	A	C	
letna poraba el. energije (kWh/leto)	142,4 kWh/leto	273,0 kWh/leto	130,6 kWh/leto
strošek energije v življenjski dobi (15 let)	160,44 EUR	307,59 EUR	147,14 EUR
cena aparata	254,55 EUR	204,47 EUR	50,00 EUR
V primeru nakupa hladilnika št. 1 (energijski razred A), prihranimo v življenjski dobi tega aparata:			97,00 EUR

Uporaba varčnih aparatov prihrani porabo energije za tretjino

Varčni topli domek za zadnji odlomek

Boljši izkoristek energije v hiši dosežemo z rednim preverjanjem tesnjenja oken in vrat, vsaj 15 cm debelo izolacijo podstrešja in učinkovito izolacijo zunanjih sten. Ne pozabimo tudi na izolacijo stropa v kleti. Prostore in vodo naj nam ogrevata okolju prijazni solarni sistem ali toplotna črpalka. Z bivanjem v energetske varčni hiši bomo na letni ravni porabili približno 70 kWh energije na kvadratni meter.

Izračunajte energijsko število
svoje hiše:

$e=q \cdot a$. Q: poraba energije v kwh na leto

A: vsa ogrevana površina v m²

Vrednosti do 150 kwh/m² pomenijo, da živite v energetske varčni hiši. Rezultat med 150 in 200 označuje povprečno hišo, višje vrednosti pa pomenijo, da je vaša hiša energetske potratna.

Viri:

Grobovšek, Bojan: Kako energijsko varčno hišo imamo? Dostopno prek: <http://www.energetika.net/portal/?ctrl:id=page.default.counsel&ctrl:type=render&en:ref=didUKnow&ec:det=25519>

Energijske nalepke in označevanje učinkovitosti gospodinjskih aparatov. Institut Jožef Stefan, Center za energetsko učinkovitost. Dostopno prek: http://www.aure.gov.si/eknjiznica/B_E_nalepke.pdf

Varčujmo z energijo. Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Agencija za učinkovito rabo energije. Dostopno prek: <http://www.aure.gov.si/eknjiznica/VARCUJMO.PDF>

Energijske oznake. Spodbujanje okolju prijaznih odločitev. Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Agencija za učinkovito rabo energije. Dostopno prek: http://www.aure.gov.si/eknjiznica/B_SAVE_E-oznake.pdf

Zdravje Slovencev v 3. tisočletju. Dostopno prek: <http://fides.fe.uni-lj.si/zdravje/hrana/pripravahrane.html#elektricnepecice>

Elektro Celje, podjetje za distribucijo električne energije, d.d.
Vrunčeva 2a, 3000 Celje, www.elektro-celje.si

Elektro Celje, d.d.
Energija in storitve po vaši meri